

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2015/159,

27. jaanuar 2015,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2532/98 Euroopa Keskpanka volituste kohta rakendada sanktsioone

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 132 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirja, eelkõige selle artiklit 34.3,

võttes arvesse Euroopa Keskpanka soovitusi ⁽¹⁾,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽²⁾,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust ⁽³⁾,

toimides aluslepingu artikli 129 lõikes 4 ning Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirja artiklis 41 sätestatud menetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrus (EÜ) nr 2532/98 ⁽⁴⁾ põhineb ELi toimimise lepingu artikli 132 lõikel 3 ja Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanka põhikirja (edaspidi „põhikirj”) artiklil 34.3, millega antakse nõukogule õigus kehtestada piirangud ja tingimused, mille kohaselt Euroopa Keskpank (edaspidi „EKP”) võib määrata trahve ja karistusmaksed ettevõtjatele, kes ei täida tema määrustest ja otsustest tulenevaid kohustusi. Määruse (EÜ) nr 2532/98 põhiosas tuleks seetõttu piirduda EKP poolt vastu võetud määruste ja otsuste rikkumiste käsitlemisega. Kui rikutakse vahetult kohaldatavat liidu õigust, mis ei ole EKP poolt vastu võetud määrus või otsus, tuleks kohaldada nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013 ⁽⁵⁾ asjakohaseid sätteid.
- (2) EKP on kohaldanud määrust (EÜ) nr 2532/98 sanktsioonide rakendamiseks oma mitmes pädevusvaldkonnas, sealhulgas liidu rahapoliitika teostamisel, maksesüsteemide käitamisel ja statistilise teabe kogumisel.
- (3) Määrusega (EL) nr 1024/2013 on EKP-le antud mõned järelevalveülesanded ning õigus määrata krediidiiasutustele, kelle suhtes ta teostab järelevalvet: a) rahalisi halduskaristusi vahetult kohaldatavas liidu õigusaktis sätestatud nõude rikkumise korral, millega seoses volitatakse pädevaid asutusi asjakohase liidu õiguse alusel kohaldama

⁽¹⁾ ELT C 144, 14.5.2014, lk 2.

⁽²⁾ 26. novembri 2014. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽³⁾ 18. detsembri 2014. aasta arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽⁴⁾ Nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrus (EÜ) nr 2532/98 Euroopa Keskpanka volituste kohta rakendada sanktsioone (EÜT L 318, 27.11.1998, lk 4).

⁽⁵⁾ Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpankale eriülesanded seoses krediidiiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).

rahalist halduskaristust, ja b) karistusi kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2532/98 EKP määruste või otsuste rikkumise eest (edaspidi ühiselt „halduskaristused”).

- (4) Määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 18 lõikes 7 on sätestatud, et EKP võib talle nimetatud määrusega antud ülesannete täitmiseks kooskõlas määrusega (EÜ) nr 2532/98 määrata karistusi EKP määruste või otsuste rikkumise eest.
- (5) Sellega seoses ei ole määruse (EÜ) nr 2532/98 teatavad sätted kooskõlas paljude määruse (EL) nr 1024/2013 sätetega, mis puudutavad otseselt EKP õigust määrata karistusi EKP määruse või otsuse rikkumise korral. Seetõttu on vaja määratleda need määruse (EÜ) nr 2532/98 sätted, mida tuleks muuta, kui on osutatud sanktsioonide kehtestamisele EKP poolt, kui on rikutud EKP määrust või otsust seoses tema järelevalveülesannetega.
- (6) Vastavalt protokolli nr 4 (Euroopa Keskpanga Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja kohta) artikli 34 kohasele õigusele täita EKP-le asutamislepingutega antud järelevalvekohustusi on EKP võtnud vastu määruse (EL) nr 468/2014 ⁽¹⁾. Vahetult kohaldatava liidu õiguse kohaste eeskirjade järgimise tagamise alaste EKP ülesannete täitmise korraldamiseks on kooskõlas määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 4 lõikega 3 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas kehtestatud põhiõiguseid ja aluspõhimõtteid järgides kehtestatud määruses (EL) nr 468/2014 täiendavalt määruse (EL) nr 1024/2013 artiklis 18 sätestatud halduskaristuste raamistik. Selles on samuti kehtestatud eeskirjad, mis käsitlevad halduskaristuste määramist EKP määruse või otsuse rikkumise korral. Määrus (EL) nr 468/2014 on õigusakt, millega rakendatakse teiseid õigusakte. Sellest tulenevalt on selle määruse ja määruse (EÜ) nr 2532/98 sätete konflikti korral ülimuslikud määruse (EÜ) nr 2532/98 sätted.
- (7) EKP peaks avaldama järelevalve valdkonnas vastu võetud EKP määruse või otsuse rikkumise korral määratud karistusi käsitlevad otsused, välja arvatud juhul, kui selline avaldamine kahjustaks finantsturgude stabiilsust või põhjustaks asjaomasele ettevõtjale ebaproportsionaalset kahju, kuivõrd selle ulatus on kindlaks määratav.
- (8) Et tagada järjekindlus võrdselt tõsiste rikkumiste kohtlemisel, ei tohiks sellise trahvi ülemmäär, mille EKP võib järelevalve valdkonnas määrata ettevõtjale EKP määruses või otsuses sätestatud nõude rikkumise eest, erineda sellise trahvi ülemmäärast, mille EKP võib määrata ettevõtjale vahetult kohaldatava liidu õigusakti rikkumise eest. Kõikide EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel määratud trahvide suhtes peaksid seetõttu kehtima samad ülemmäärad.
- (9) EKP peaks saama määrata karistusmaksleid ettevõtjatele, et sundida neid täitma EKP määrusi või otsuseid järelevalve valdkonnas või et lõpetada jätkuv rikkumine. Karistusmaksede ülemmäärad peaksid olema vastavuses järelevalve valdkonnas kohaldatavate trahvide ülemmääradega.
- (10) Määruse (EL) nr 1024/2013 artiklis 25 on sätestatud eraldatuse põhimõte, mille kohaselt EKP täidab talle määrusega (EL) nr 1024/2013 antud ülesandeid ilma rahapoliitikaga seotud ülesandeid ja muid ülesandeid mõjutamata ning nendest eraldi. Seda põhimõtet tuleb järgida piiranguteta kõigi EKP täidetavate ülesannete puhul. Eraldatuse põhimõtte tugevdamiseks on vastavalt määruse (EL) nr 1024/2013 artiklile 26 asutatud järelevalvenõukogu, mille ülesandeks on muu hulgas valmistada ette EKP nõukogu otsuste lõplikud eelnõud järelevalve valdkonnas. Lisaks vaatab EKP nõukogu otsused määruse (EL) nr 1024/2013 artiklis 24 sätestatud alustel ja korras läbi vaidlustusnõukogu. Võttes arvesse eraldatuse põhimõtet ning järelevalvenõukogu ja vaidlustusnõukogu moodustumist, peab kehtima kaks eraldi menetlust: a) kui EKP kaalub halduskaristuste määramist järelevalveülesannete täitmise raames, teeb sellekohase otsuse EKP nõukogu järelevalvenõukogu poolt esitatava lõpliku otsuse

⁽¹⁾ Euroopa Keskpanga 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus) (EKP/2014/17) (ELT L 141, 14.5.2014, lk 1).

eelnõu alusel ning otsuse võib läbi vaadata vaidlustusnõukogu, ning b) kui EKP kaalub karistuste määramist järelevalvega mitte seotud ülesannete täitmise raames, teeb sellekohase otsuse EKP juhatus ning otsuse võib läbi vaadata EKP nõukogu.

- (11) Tulenevalt järelevalve valdkonnas läbi viidava rikkumiste uurimise keerukusest, peaksid EKP järelevalveülesannetega seotud sanktsioonide rakendamisel ja jõustamisel kehtima pikemad tähtajad võrreldes nende tähtaegadega, mis kehtivad EKP järelevalveülesannetega mitte seotud sanktsioonide rakendamisel. Nende tähtaegade peatumine ja katkemine peaks olema reguleeritud samamoodi, võttes samuti arvesse, et rikkumismenetlus järelevalve valdkonnas võib kattuda samadel faktidel põhineva kriminaaluurimise ja kriminaalmenetlusega.
- (12) Määrust (EÜ) nr 2532/98 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Muutmine

Määrust (EÜ) nr 2532/98 muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 6 asendatakse järgmisega:

„6. „karistusmaksed” — rahasummad, mida ettevõtte peab jätkuva rikkumise korral maksma karistusena või selleks, et sundida asjaomaseid isikuid täitma EKP poolt järelevalve valdkonnas antud määrusi ja otsuseid. Karistusmaksed arvutatakse jätkuva rikkumise iga ööpäeva kohta

a) pärast ettevõtjale rikkumise lõpetamist nõudvast otsusest teatamist artikli 3 lõike 1 teises lõigus sätestatud korras või

b) kui jätkuv rikkumine kuulub nõukogu määruse (EL) nr 1024/2013 (*) artikli 18 lõike 7 kohaldamisalasse, siis käesoleva määruse artiklis 4b sätestatud korras;

(*) Nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpankale eriülesanded seoses krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT L 287, 29.10.2013, lk 63).”;

b) punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7. „sanksioon” — trahv või karistusmaksed.”;

2) lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 1a

Üldpõhimõtted ja kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse EKP poolt sanktsioonide rakendamisele ettevõtjate suhtes EKP otsustest ja määrustest tulenevate kohustuste rikkumise korral.

2. Reeglid, mis kehtivad EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel sanktsioonide kehtestamise suhtes, kui rikutakse EKP määrust või otsust, erinevad artiklites 2 kuni 4 sätestatud reeglitest artiklites 4a kuni 4c sätestatud ulatuses.

3. EKP avaldab järelevalve valdkonnas iga otsuse, millega kehtestatakse EKP määruse või otsuse rikkumise korral ettevõtja suhtes sanktsioonid, olenemata sellest, kas see otsus on edasi kaevatud.

EKP korraldab teabe sellise avaldamise oma veebisaidil põhjendamatu viivitusega ning pärast seda, kui otsusest on teavitatud asjaomast ettevõtjat. Avaldatav teave sisaldab teavet rikkumise liigi ja laadi kohta ning asjaomase ettevõtja identiteedi kohta, välja arvatud juhul, kui sellisel viisil teabe avaldamine:

- a) ohustaks finantsturgude stabiilsust või käimasolevat kriminaaluurimist või
- b) põhjustaks, kuivõrd seda on võimalik kindlaks teha, asjaomasele ettevõtjale ebaproportsionaalselt kahju.

Sellises olukorras avaldatakse sanktsioone puudutavad otsused anonüümselt. Kui nimetatud asjaolusid mõistliku aja möödudes tõenäoliselt enam ei esine, võib käesoleva lõike alusel ette nähtud avaldamise vastava ajavahemiku võrra edasi lükata.

Kui Euroopa Kohtu menetluses on sanktsiooni kehtestava otsusega seotud kaebus, avaldab EKP põhjendamatu viivitusega oma ametlikul veebisaidil teabe kõnealuse kaebuse staatuse ja tulemuse kohta.

EKP tagab, et käesoleva lõike alusel avaldatud teave jääb ametlikule veebisaidile vähemalt viieks aastaks.”;

3) artikli 2 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kui rikkumine seisneb kohustuse mittetäitmisel, ei vabasta sanktsiooni kohaldamine ettevõtjat kohustuse täitmisest, v.a juhul, kui otsus kooskõlas artikli 3 lõikega 4 või artikliga 4b sätestab vastupidist.”;

4) artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

- a) lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„1. EKP teeb otsuse rikkumise puhul menetluse algatamise kohta kas omal algatusel või selle riigi keskpanga ettepanekul, kelle jurisdiktsioonis väidetav rikkumine on aset leidnud.”;

- b) lõige 10 asendatakse järgmisega:

„10. Kui rikkumine on seotud ainult sellise kohustusega, mis on EKPSile või EKP-le antud asutamislepingu ja põhikirja alusel, võib rikkumisega seotud menetluse algatada ainult käesoleva määruse alusel, olenemata sellest, et teatavate riigisisesete õigusaktidega võib olla ette nähtud teistsugune menetlus. Kui rikkumine on seotud ka ühe või enama sellise valdkonnaga, mis ei kuulu EKPSi või EKP pädevusse, ei olene käesolevast määrusest tulenev rikkumismenetluse algatamise õigus pädeva riigisisese asutuse õigusest algatada eraldi menetlus seoses selliste valdkondadega, mis ei kuulu EKPSi või EKP pädevusse. Käesolev säte ei piira kriminaalõiguse kohaldamist ning osalevates liikmesriikides usaldatavusjärelvalve pädevust käsitleva riigisisese õiguse kohaldamist vastavalt määrusele (EL) nr 1024/2013.”;

5) lisatakse järgmised artiklid:

„Artikkel 4a

Erireeglid seoses EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel rakendatavate sanktsioonide ülemmääradega

1. Kui rikutakse EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel vastu võetud otsuseid ja määrusi, võib EKP erandina artikli 2 lõikest 1 määrata trahve ja karistusmaksid järgmistes piirides:

- a) trahvide puhul on ülempiiriks rikkumisest tulenev kasu või välditud kahju kahekordne määr, kui see on võimalik kindlaks määrata, või 10 % ettevõtja aastakäibest;
- b) karistusmaksete puhul on ülempiiriks 5 % keskmisest päevakäibest iga rikkumispäeva eest. Karistusmaksid võib määrata kõige rohkem kuue kuu eest alates karistusmaksete määramise otsuses märgitud kuupäevast.

2. Lõikes 1 kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:
- a) „aastakäive” — asjaomase ettevõtja aastakäive eelnenud majandusaastal, nagu on sätestatud liidu õigusega, ja kui see ei ole kättesaadav, siis selle ettevõtja aastakäive vastavalt kõige viimastele kättesaadavatele raamatupidamise aastaaruannetele. Kui asjaomane ettevõtja on emaettevõtja tütarettevõtja, on aastaseks kogukäibeks viimases konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud aastane kogukäive eelnenud majandusaastal, ja kui see ei ole kättesaadav, siis selle ettevõtja aastakäive vastavalt kõige viimastele kättesaadavatele raamatupidamise aastaaruannetele;
 - b) „keskmine päevakäive” — punktis a määratletud aastakäive jagatuna 365-ga.

Artikkel 4b

Erimenetlus seoses EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel rakendatavate sanktsioonidega

1. Erandina käesoleva määruse artikli 3 lõigetest 1 kuni 8 kohaldatakse käesolevas artiklis sätestatud reegleid EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel vastu võetud otsuste ja määrustega seotud rikkumiste suhtes.
2. Kui EKP leiab määruse (EL) nr 1024/2013 kohaste ülesannete täitmisel, et on põhjust kahtlustada, et euroala liikmesriigis peakontorit omav ettevõtja rikub või on rikkunud ühte või enamat EKP määrust või otsust, nagu on osutatud määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 18 lõikes 7, viib EKP kooskõlas järgmiste sätetega läbi asjakohase uurimise.
3. Uurimise lõpetamisel ning enne lõpliku otsuse eelnõu ettepaneku koostamist ja järelevalvenõukogule esitamist teavitab EKP järelevalve valdkonnas rikkumiste uurimise õigust kasutades asjaomast ettevõtjat kirjalikult läbiviidud uurimise käigus tuvastatud asjaoludest ning selle suhtes esitatud vastuväidetest.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud teates teavitab EKP järelevalve valdkonnas rikkumiste uurimise õigust kasutades asjaomast ettevõtjat tema õigusest esitada EKP-le kirjalikult märkuseid nimetatud teates esitatud faktiliste tulemuste ja ettevõtja suhtes esitatud etteheidete kohta, sealhulgas üksikute sätete kohta, mida on väidetavalt rikutud, ning esitab mõistliku tähtaja nende märkuste esitamiseks. EKP ei ole kohustatud võtma arvesse pärast järelevalve valdkonnas rikkumiste uurimise õigust kasutava EKP poolt seatud tähtaja möödumist saadud kirjalikke märkuseid.

Peale selle võib järelevalve valdkonnas rikkumiste uurimise õigust kasutav EKP pärast käesoleva lõike esimese lõigu kohast teavitamist paluda asjaomasel ettevõtjal osaleda suulisel arutelul. Uurimisaluseid pooli võivad suulisel arutelul esindada ja/või abistada juristid või muud kvalifitseeritud isikud. Suuline arutelu ei ole avalik.

Asjaomasele uurimise all olevale ettevõtjale tagatakse õigus pääseda ligi toimikule. See õigus ei hõlma konfidentsiaalset teavet.

4. Järelevalvenõukogu esitab kooskõlas määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 26 lõikega 8 Euroopa Keskpanga nõukogule lõpliku otsuse eelnõu, olles kindlaks määranud, kas asjaomane ettevõtja on toime pannud rikkumise, ja täpsustades kehtestatava sanktsiooni, kui see on kavas kehtestada.
5. Asjaomasel ettevõtjal on õigus taotleda EKP nõukogu poolt lõike 4 kohaselt tehtud otsuse läbivaatamist vaidlustusnõukogus määruse (EL) nr 1024/2013 artiklis 24 sätestatud korras.

Artikkel 4c

Konkreetsed tähtajad seoses EKP poolt järelevalveülesannete täitmisel rakendatavate sanktsioonidega

1. Erandina artiklist 4 aegub õigus teha otsus kehtestada EKP järelevalveülesandega seotud sanktsioon EKP otsuse või määruse rikkumise korral viie aasta möödumisel rikkumise toimumisest või korduva rikkumise korral viie aasta möödumisel rikkumise lõppemisest.

2. Lõikes 1 sätestatud aegumise katkestab mis tahes EKP poolt uurimiseks ette võetud toiming või rikkumisega seotud menetlus. Aegumine katkeb päeval, mil sellest tegevusest teatatakse asjaomasele järelevalve alla kuuluvale üksusele. Pärast iga katkemist algab aegumine uuesti. Siiski ei ületa tähtaeg kümmet aastat rikkumise toimumisest või jätkuva rikkumise korral selle lõppemisest.
3. Eelmistes lõigetes sätestatud tähtaegu võib pikendada, kui:
 - a) EKP nõukogu otsust vaadatakse läbi vaidlustusnõukogus või Euroopa Liidu Kohtus või
 - b) kui asjaomase ettevõtja suhtes on samade faktiliste asjaolude alusel käimas kriminaalmenetlus. Sellisel juhul pikendatakse eelmistes lõigetes sätestatud tähtaegu aja võrra, mis kulub vaidlustusnõukogul või Euroopa Liidu Kohtul otsuse läbivaatamiseks, või kuni asjaomase ettevõtja suhtes kriminaalmenetluse lõpetamiseni.
4. EKP õigus sanktsiooni rakendamise otsus täitmisele pöörata aegub viie aasta möödumisel selle otsuse tegemisest. EKP toiming, mis on suunatud rakendatud sanktsioonist tuleneva makse või maksetingimuste täitmisele pööramisele, katkestab sanktsiooni täitmisele pööramise aegumise.
5. Sanktsiooni täitmisele pööramise aegumine peatub:
 - a) kuni on möödunud määratud sanktsiooni osas määratud maksmise tähtaeg;
 - b) kui sanktsiooni osas määratud makse täitmisele pööramine on peatatud EKP nõukogu või Euroopa Kohtu otsusega.”

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 27. jaanuar 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
J. REIRS